

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

MATÈRIA:	CULTURA I VALORS ÈTICS	CURS	2N ESO
PROFESSOR/A	JORDI RIERA		
Data entrega:	3/05/2020	Mail d'entrega:	jriera4@xtec.cat

CULTURA I VALORS ÈTICS (CULTURA RELIGIOSA)SEGON D'ESO.

Un cas de consciència, és una situació que la immensa majoria de persones se n'adonen que és completament injusta i per tant denunciable perquè no hauria d'existir. Un exemple serien les persones torturades sense cap raó, els abusos sexuals o a nivell escolar el bullying fort que pot portar a la depressió i al suïcidi.

Aquí aportem una altra situació sobre la qual us haureu de posicionar.

CASOS DE CONSCIÈNCIA: El treball infantil

Quan parlem de treball infantil al llarg de la història cal diferenciar-ne dues modalitats: A-El treball dins l'estructura familiar i no pagat: ajudar a les feines de la casa o col.laborar en les feines artesanals o agrícoles (desenvolupades per nenes en el primer cas i per nens i nenes en el segon). B-El treball assalariat fora de casa, la pitjor versió del qual és l'esclavitud per deutes familiars.

1- Quins dos tipus de treball infantil es distingeixen? inventeu-vos dues històries que serveixin d'exemple per a cada cas.

Al llarg de la història, el treball infantil dins l'estructura familiar ha estat majoritari i no ha tingut necessàriament una connotació negativa. Al contrari, amb freqüència era la forma de realitzar un aprenentatge per poder anar assumint progressivament les responsabilitats que més endavant es tindrien com adult, assimilant les habilitats domèstiques, artesanals o agrícoles dels pares.

2-Què vol dir que una cosa no té "una connotació negativa"? 3- Per a què ha servit sovint el treball infantil dins la família? 4- Què us semblaria que a vosaltres us fessin treballar a casa vostra? Per què?

Els menors eren educats a casa precisament en aquells coneixements que necessitaven adquirir per poder sobreviure en la societat del seu temps. Si el tracte estava exempt d'abusos i el treball no es desenvolupava en condicions penoses (a causa, per exemple, de

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

penúries extremes, o d'una climatologia dolenta), el procés era sens dubte enriquidor. S'ha de tenir present que les opcions laborals en l'antiguitat no tenien res a veure amb les possibilitats existents en una societat desenvolupada de l'actualitat. La mobilitat laboral era limitada, condicionada per la classe social a què es pertanyia o pels recursos naturals disponibles, especialment en zones rurals, la gran majoria.

5- Aquest tipus de treball infantil es valorat molt negativament en aquest paràgraf. V F (Cal justificar la resposta.) 6- En què es distingeixen les possibilitats laborals dels temps passats amb les de l'actualitat?

Actualment, segueixen existint defensors d'aquest tipus de treball, oblidant el canvi radical que s'ha produït arreu del món, i la greu limitació que suposa l'analfabetisme o l'escolarització precària, en la mesura que tanca portes a la cultura escrita, imprescindible, avui dia, per aspirar a qualsevol promoció laboral en qualsevol sector productiu.

7- Per què en l'actualitat ser analfabet penalitza molt més que en el passat?

D'altra banda, el treball fora de l'estructura familiar, gairebé sempre míserament remunerat o esclau, ha estat sempre una forma d'explotació, sense cap contrapartida formativa ni de

cap altre tipus. Aquest treball, afectant una menor o major proporció infants en cada societat, reglamentat o no, sota condicions més o menys dolentes, normalment molt rigoroses i en ocasions despiatades, ha existit sempre. Des de les cultures mesopotàmiques i de l'antic Egipte, passant per la gran industrialització europea del segle XIX. I encara persisteix actualment.

8- El treball infantil fora de l'estructura familiar era molt pitjor. Aquesta frase és certa però cal que la justifiqueu amb arguments. 9- Si la vostra família no tingués recursos i algú oferís treball al vostre fill/a de 9 anys, pagant-li un salari baix, acceptaríeu perquè tot ajuda. Sí o no? Posicioneu-vos.

Al principi, en presentar aquesta història de la infància, hem dit que la història dels drets dels menors està esquitxada de retrocessos. Un d'aquests retrocessos és precisament la industrialització europea, quan a les fàbriques era habitual la presència de menors, reclutats per la gran demanda de mà d'obra i pels salaris més baixos que rebien els nens i les nenes:

"La revolució industrial anglesa va poder alimentar el procés d'acumulació capitalista aprofitant, no només els invents tècnics o les riqueses acumulades durant segles d'explotació colonial, sinó també xuclant la sang d'una força de

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

treball infantil barata i desemparada (...) la indústria va veure la conveniència de recollir aprenents d'entre set i catorze anys en les gran poblacions. Per aconseguir-los a gran escala es feien requisos i contractes amb els seus parents i amb els directors dels establiments de beneficència. El treball era duríssim, amb jornades laborals de catorze i quinze hores, en pèssimes condicions d'alimentació, higiene i seguretat."

Cristiano Morsolin. El pasado y el presente del trabajo infantil.

www.selvas.org/dossNAT4Es.html (2005)

10- Per què la Revolució Industrial va ser un retrocés en les condicions de vida de molts infants i joves? 11- Què vol dir l'expressió "xuclar la sang"?

Avui, els nens teixidors de catifes, els que cusen pilotes al Pakistan o el nens miners llatinoamericans són exemples, no només de treball infantil, sinó també de treball en condicions d'esclavitud:

"El treball infantil segueix concentrat en l'agricultura, el servei domèstic i el sector urbà no estructurat pel simple fet que és on es poden amargar millor els menors de la vista del públic. Els que els donen ocupació amaguen la mà d'obra infantil i en molt països la majoria dels nens explotats ni tan sols estan protegits per una legislació sobre el treball infantil; o quan es disposa d'aquesta protecció, les persones encarregades de fer-la complir no tenen accés als menors. S'imposa, doncs, la necessitat de 'descobrir' tots els casos d'explotació infantil per poder-los protegir després." (José A. Paja Burgoa. La convención de los Derechos del niño. Tecnos, Madrid, 1998)

Aquest és un tema complex i de candent actualitat, especialment en tot allò que fa referència a la durada de la infantesa. Ja hem dit que hi ha qui defensa la incorporació al món del treball del menor com més aviat millor, oblidant que, en general, com més aviat es produeix aquesta incorporació més limitat és el bagatge educatiu prèviament adquirit i, per tant, pitjors les expectatives de futur.

12- (Ampliació) Busqueu molta més informació sobre els casos que se'ns plantegen en el fragment del llibre que es reproduïu. Segueix el problema igual ara per ara? Què s'ha fet per a solucionar-lo? Què us sembla? 13- En quins sectors s'acumula el treball infantil en l'actualitat? 14- Feu la vostra valoració del treball infantil. Per què pot ser considerat un cas

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

de consciència?

15- Feu un dibuix que serveixi per denunciar el treball infantil. Podeu escriure una o dues frases que ho acabin d'aclarir.

<http://www.amnistiacatalunya.org/edu/cat/historia/h-treball.html>

Observacions: